

בעזה"ש"ת

דברי תורה

מאת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

שנאמרו

בדרשת פרקי אבות

ובסעודת רעוא דרעוין

*

פרשת במדבר - נשא

שנת תשע"א לפ"ק

יוצא לאור ע"י

מכון מעדני מלך וויען

גליון תרנ"ב

לעילוי נשמת

כ"ק הגה"צ רבי יהושע בן הגה"צ רבי אשר אנשיל זצוק"ל

אבד"ק סאמבאטהעלי

נפטר יום ה' סיון – ערב שבועות תשמ"ה לפ"ק

ת.נ.צ.ב.ה.

להשיג אצל

מכון מעדני מלך וויען

185 Wilson St.

Brooklyn N.Y. 11211

718.388.1751.#117

דברי תורה

בסעודה שלישית פרשת במדבר תשע"א לפ"ק

(בראשית כט-לד), ועבודתם הוא להיות דבוקים בתורת ה', שנותנת חיים לעושהו בעולם הזה ובעולם הבא. אמנם חז"ל (יומא ע"ג:) אמרו מאי דכתיב (דברים ד-מד) וזאת התורה אשר שם משה, זכה [ללמוד לשמה ולקיימה] נעשית לו סם חיים, לא זכה נעשית לו סם מיתה, והיינו דאמר רבא, דאומן לה סמא דחייא, דלא אומן לה סמא דמותא ע"ש. ועל כן אמר עליהם, 'וזאת' עשו להם, כמאמרם (עבודה זרה ב:) אין זאת אלא תורה שנאמר וזאת התורה ע"ש, והיינו כי הלויים תעודתם היא להיות דבוקים בתורה, אבל יש להזהר 'וחיו ולא ימותו', שתהיה התורה להם סמא דחייא, ולא סמא דמותא.

דייש להוסיף עוד, על פי מה שכתב דודי ז"ל בהקדמת ספרו בית הלחמי על מועדים (אות יד), שמעתי מפה קדשו של מורי הגה"ק מסאטמאר זי"ע (בהסעודה ערב יוה"פ חשט"ז לפ"ק) שאמר לבאר מה דאיתא במדרש רבה (ויקרא כא-ו), בזאת יבא

וידבר ה' אל משה ואל אהרן לאמור, אל תכריחו את שבט משפחות הקהתי מתוך הלויים, וזאת עשו להם וחיו ולא ימותו בגשתם את קדש הקדשים, אהרן ובניו יבואו ושמו אותם איש איש על עבודתו ואל משאו, ולא יבואו לראות כבלע את הקודש ומתו (ד-ו). וברש"י פירש כבלע את הקודש כתרגומו, כד מכסן ית מני קודשא, דבלוע שלו הוא כיסויו. וברמז"ן פירש כבלע מלשון בלע ה' ולא חמל (איכה ב-ב), כאשר יוסר הצנין מעל הארון שהוא הקודש ע"כ.

ובראה, כי הלויים מורים על חכמי ישראל שתורתם אומנתם, וכמו שנאמר על שבט לוי, יורו משפטין ליעקב ותורתך לישראל (דברים לג-ו). ומבואר ברמז"ם (ה' שמיעה יג-יג) דכל איש אשר נדצה רוחו לעמוד לפני ה' לשרתו וכו', הרי זה נתקדש קדש הקדשים, והוא כשבט לוי ע"ש. ומורה גם על הדדיקים הדבוקים בה', מלשון הפעם ילוח אישי אלי

‘זאת’ מה שהיו שמותם כמו שכתבו בתורה עכ"ד. וזה שאמר הכתוב כאן, ‘זאת’ עשו להם, שעבודתם תהיה בצבאי ‘זאת’, ואז ‘זאת’ ולא ימותו, תהיה תורתם קמא דחייא.

ובבעל הטורים הביא מסורה, ‘זאת’ ולא ימותו, ואיך ‘זאת’ את צניהם ושבו (זכריה יט), דמיירי בענין הגאולה, מלמד שהמלאך המות בטל לעתיד לבוא (שמ"ר טו-כא) ע"כ. ויש לומר דאיתא בגמרא (כתובות קיא): אמר רבי אלעזר עמי ארצות אינם חיים. אמר ליה רבי יוחנן לא ניחא למרייהו דאמרת להו הכי, אמר ליה מקרא אני דורש, דכתיב (ישעיה כו-ט) כי טל אורות טלך, כל המשתמש באור תורה אור תורה מחייהו, וכל שאין משתמש באור תורה אין אור תורה מחייהו. כיון דחיייה דקמנטער, אמר לו, רבי, מנא תי להן תקנה מן התורה, (דברים ד-ד) ואתם הדבקים בזה' אלהיכם חיים כולכם היום, וכי אפשר לדבוקי בשכינה והכתיב (דברים ד-ד) כי ה' אלקיך אש אוכלה, אלא כל המשאית צמו לתלמיד חכם, והעושה פרקמטיא לתלמידי חכמים, והמהנה תלמידי חכמים מנכסיו, מעלה עליו הכתוב כאילו מדבק בשכינה ע"כ. ובאמת לאו כל אדם זוכה לזה, ומה יעשה עני דאי אפשר לו לישא חתן תלמיד חכם ולהחזיקו, ואין לו נכסים להנות צהן תלמידי חכמים, אך אף על פי כן יוכל

אהרן אל הקודש (טז-ג), כהן גדול צנניתו לבית קדשי קדשים, חבילות חבילות של מצות יש צידו, צוכות התורה דכתיב זאת התורה, צוכות מילה שנאמר (ישעיה נט-כא) זאת צרייתי וכו' ע"ש. והכוונה כי כל המצות צריכים להיות נעשים בצוונה שלימה באמת ודק, דהיינו צלי שום פניות וחשבונות אחרות חוץ ממשצבת המצוה, דהיינו שאלל התורה יהיה רק תורה, ואלל שצת רק שצת, וכן צכל שאר המצות, אצל אם כוונתו צפניות, גאווה, כבוד וכדומה, אם כן אין זאת התורה, ואין זאת המצוה שעושה, כי המצוה הוי אחרת, ויקרא שמו כבוד גאווה ממון. ואף שאמרו חז"ל (פסחים י:) לעולם יעסוק אדם צתורה ומצות אפילו שלא לשמה וכו', אצל להכניס זאת לבית קדשי קדשים, היה אהרן צותר את המעולה ציותר, שיהיו ראויים להציא על ישראל זכות ומישור לפני כסאו ית"ש. ו'צאת' יצא אהרן אל הקודש, צכל המצות כאלו שהיו צצחינת 'זאת'. וזה פירוש הפיוט (לפליחות ערב יוה"כ) צמה אקדם ואכף וכו' וצידי אין מעש, ואם תאמר הלא גם פושעי ישראל מלאים מצות ומכל שכן קתם צני ישראל זרע אצרהם אוהבו, אצל דא עקא יען אשר על 'זאת' צני יפחד, שאם יצדקו לראות אם הם צצחינת 'זאת', ימלאו שכוונתם וחשבונם החליפו שם המצוה לשמות אחרות, עד שאין הם יותר

ושמר ועשה, והיה ספק צידו להחזיק ולא החזיק, הרי זה בכלל ארור. ודרשו בהקמה הזאת, צית המלך והנשיאות שצידם להקים את התורה ציד המצטלים אותה, ואפילו היה הוא לדיק גמור צמעשיו והיה יכול להחזיק התורה ציד הרשעים המצטלים אותה, הרי זה ארור ע"כ.

והנה אין לנו ציינו מלך ונשיא שיוכל להעמיד הדת על תלה, אבל בכל מקום יש רצ ומנהיג אשר עליו מוטל קיום דברי התורה כפי כוחו ויכלתו. אמנם הוא צריך לזה סיוע מהקהל לעמוד לימינו, ואז חלק כחלק יאכלו שגם הם בכלל הצרכה של מי שיקיים את דברי התורה הזאת, אבל העומדים כנגדו ומפריעין אותו מעבודתו, או שעומדים מן הצד, ואין מסייעים לו להקים את התורה, הרי גם הם נכללים בכלל מי שלא יקים את דברי התורה הזאת. ועל זה אמר צרק (שופטים ה-כג) אורו מרוז אמר מלאך ה', אורו ארור יושביה כי לא באו לעזרת ה' בגבורים, והיינו שהם נכללים בארור זה שלא יקים את דברי התורה הזאת.

ובני קהת הם נושאי הארון, לזה עליהם ה', אל תכריחו את שצט משפחות הקהתי מתוך הלויים, כאשר לא יעמדו הם לימינם של הלויים להקים את התורה, הרי הם

לדבק בתלמידי חכמים בגופו, לשמש תלמידי חכמים ולעמוד לימינם ולחזקם ולעודדם בכל דבר שיצטרכו.

והנה הלויים רומזים על החכמים הנדיקים שדבוקים בה' כנ"ל. ובני אדם הדבוקים להתלמידי חכמים מכונים בשם משפחת בני קהת, כי בני קהת המה נושאי הארון, שמסייעים להתורה הקדושה המונחת בארון, ולהתלמידי חכמים הדבוקים בהתורה שהם מרומזים בהארון, וכמאמרם (יומא עג.) ועשו ארון עני שטים וגו' מצית ומחוץ תלפנו (שמות כה-יא), כל תלמיד חכם שאין תוכו כצרו אינו תלמיד חכם ע"כ. ואמר אל תכריחו את שצט משפחות הקהתי מתוך הלויים, להפסיק צין המחזיקי תורה להתלמידי חכמים, אלא ידבקו עמהם יחד, וזאת עשו להם' שלא להכריחם מהלויים, ואז וחי ולא ימותו בגשתם את קדש הקדשים, כאשר יבא זמנם להחזיר נשמתם לקודש הקדשים יזכו אחר כך לתחיה ולא ישארו צמייתם, אלא וחי את צניהם ושצו, לשצו להחיות שנית צתחיית המתים.

גם יש לומר, כי הכתוב אומר (דברים כ-כח) ארור אשר לא יקים את דברי התורה הזאת לעשות אותם, וכתב הרמב"ן בשם הירושלמי (פסוקה ז-ד) אמר רבי אסי וכו' למד ולימד

כבלע את הקודש, איך מחריבים ומבלעים את הקודש, ומתו, אבל אם לא יהיו נכרתים נושאי הארון מהלויים ויעמדו למינם, אז וחיו גם את צנייהם ושבו, כי המוקיר רבנן הויין ליה צנין תלמידי חכמים (שבת כג:), ומכל שכן המוקיר תורה עגמה.

ככלל ארור והכרתה כג"ל. וזאת עשו להם וחיו ולא ימותו, אהרן וצניו יצואו ושמו אותם איש איש על עבודתו ואל משאו, אהרן יעמוד בראש למנות כל אחד ואחד לידע מהו עבודתו, ומה יוכל לעשות לעמוד לסייע לעבודת ה', ולא יצואו לראות

בפרקי אבות פרשת נשא תשע"א לפ"ק

נהנה ממנו. אבל כאשר הצדיק מיעץ, הרי הקצ"ה מסכים לעצמו, ותגור אומר ויקם לך (איוב כג-כד), וצודאי ילית זה, והענה שמקבלין 'ונהנין' ממנו ע"ש.

וגראדה דעל דרך זה הוא גם מה שאמרו שנהנין ממנו תושיה צינה וגזרה, דחיתא להלן בצרייתא (אבות ו-ג) אין טוב אלא תורה שנאמר (משלי ד-ב) כי לקח טוב נתתי לכם תורתי אל תעזבו ע"כ. ומתחלה אקדים מילתא דצדיחותא מה ששמעתי מפה קדשו של כ"ק אדמו"ר מרן מסטאמאר זי"ע, בהיותי עוד ילד במחנה קיץ רב טוב, שצא לבקר את הקעמפ פעם אחת צימי הקיץ, וכאשר עברו הילדים לקבל שלום, היה עומד לפניי בהשורה ילד אחד מצני משפחתו, ושאל אותו אם הקעמפ הוא טוב, והשיב הילד לא. ושאל אותו למה,

בברייתא (אבות ו-א) רבי מאיר אומר כל העוסק בתורה לשמה וכו', נהנין ממנו ענה ותושיה צינה וגזרה שנאמר (משלי ח-ד) לי ענה ותושיה אני צינה לי גזרה ע"כ. ופירשו שנהנין ממנו ענה שמיעץ להם צעניני עולם, ותושיה היא התורה שמלמדה לאחרים (סנהדרין כו:), צינה שמלמד לאחרים להצין ענין על צוריו, וגזרה שמלמד לכבוש את היצר, שהיא הגזרה האמיתית, וכמו שאמרו (אבות ד-א) איזהו גבור הכובש את יצרו ע"כ.

ובספרד"ק עבודת ישראל (לאבות) כתב לבאר מה שאמרו 'ונהנין' ממנו ענה, כי כאשר האדם מקבל ענה מצני אדם, עדיין אינו יודע אם ילית זה, כי רבות מחשבות בלב איש וענת ה' היא תקום. וכמה פעמים שלפי ראות העין הענה נראית טוב, וצסופו מתגלגל ממנו רעה ולא

לעושיה בעולם הזה ובעולם הבא (אבות ו-ז), אשר דבר דומה לזה אינו צמניאחות עוד בעולם.

אמונם שיצוא אדם למדריגה זו להשיג ולהכיר בטוב התורה, אין זה אלא צמי שממית עצמו עליה מתחלה, או יוכל להגיע לטעום טעמה של תורה, אשר טעמה כי טוב סתרה לא יכזה כלילה נרה. וכמו שכתב באור החיים הק' (פ' תצא) ושמחת בכל הטוב (כו-יא), שאם היו צני אדם מרגישין צמתיקות ועריבות טוב התורה היו משתגעים ומתלהצים אחריה, ולא יחשב צעיניהם מלא עולם כסף וחבז למאומה, כי התורה כוללת כל הטובות שבעולם עכל"ק.

ואם כן התורה הקדושה מלד הנותן הוא הקב"ה, אין צריכין לומר שהוא מתן טוב, כי צודאי מאתו לא תלא הרעות, ואין ספק שמתנה טובה הוא נתן לנו, התורה שהיא השעשויין שלו. אבל לצוא להשגה אשר כי לקח טוב נתתי לכם, שגם ישראל הלוקח ירגיש צטובתה, לזה יש תנאי 'תורתי אל תעזבו', ורק צריצוי התמדת לימוד התורה יוכל לצא לידי הכרה עריבות ומתיקות התורה, ואז ירגיש איך שהתורה הוא לקח טוב, שגם הלוקח מרגיש טובתה.

ודדו שאמרנו, 'ונהנין' ממנו תושיה צינה וגזורה, לא רק שמלמד

והשיב כי לומדים פה הרבה שעות ציום, ויש רק זמן קצר לשחק. ואמר לו הרי שמו של הקעמפ הוא 'רצ טוב', ואין טוב אלא תורה, ושמו מוכיח עליו שלומדים צו תורה רב. ואמר להילד כנראה שאתה מפרש כוונת מאמרם באופן אחר, 'אין טוב', הקעמפ הוא לא טוב, צשציל שאין צו 'אלא תורה', ולא שאר מיני שחוק ושעשועים ודפח"ת.

ולכאורה יש לדקדק צהאי קרא כי לקח טוב נתתי לכם, למה קראו אותו צשם 'לקח', ולא צשם מתנה טובה, והוי ליה למימר כי 'מתן טוב' נתתי לכם, שהרי מלד הנותן הרי זה מתנה ולא לקיחה. ונראה כי לפעמים יש לאדם דבר חשוב ויקר חמדה גנוזה, אבל צבירו לא מכיר צטובתו ולא מעריך אותו דבר כלל, וכדרך הנותן מרגליות לידו של תינוק, שמלד הנותן יש נתינה חשובה ויקרה והיא מתנה טובה, אבל המקבל הלוקחה לא מחשיבה, ואינו אללו לקח טוב. והנה התורה הקדושה היא חמדה גנוזה לפניו ית"ש, אשר תתקע' דורות קודם שנצרא העולם הימה מונחת צחיקו ומשתעשע צה. ואין טוב 'אלא' תורה, והיינו שהתורה אינה רק כאחד משאר הטובות שבעולם, שגם התורה הוא טוב, אלא אין טוב אלא תורה, אין דבר טוב עוד דוגמתו בעולם הזה, שנותנת חיים

לפניו, וכל ישראל יחד שומעים דברי משה, אלא שהקביל הדברים לפני הזקנים, והועיל צוה כדי שלא יתחילו להשיב למשה אלא הזקנים ולא כללות העם, כי חש דלמא חס ושלום יענו מהעם תשובה שלא כהוגן, מה שאין כן הזקנים מובטח הוא בהם שתשובתם תהיה כהוגן, ואחר ששיצו הזקנים כהוגן, העם יטו אחריהם, ולו יהיה כי יקהו שיניהם חס ושלום, כל זקן וזקן ידבר לבני משפחתו. ואולי כי בני אל חי נודעה להם התחכמות משה כי חש למיאון חס ושלום, והוציאו עצמם מהחשד, ולא הניחו לזקנים להשיב תחלה, וענו כל העם יחדיו כל אשר דבר ה' נעשה מדעתנו השלימה וצרנונו הפשוט, ולא קדמה תשובת הזקנים לתשובת כל עם ה'. והנה הראו בני ישראל עונם אחדותם והשוואת רעונם בצלקינו, כי ס' רצוא אמרו בהשוואה דיצור אחד, כאמרו יחדיו, ולא נתאחר אחד מהם, ולא קדם אחד לחצירו, ולא שינה אחד מהם להשיב בנוסח אחר, אשרי עולם שאומה זו בתוכה עכליק.

ויש לומר עוד צוה לשבחן של ישראל, שחיו יחד משה אף לאחד מישראל שלא ירצה לקבלה, והולך לזה סיוע מזקני ישראל, אלא כוונה אחרת היה לו צוה, בהקדם לבאר מה שאמר הכתוב צמתן תורה, וכל העם רואים את הקולות וגו'

תורה לישראל, ולומדים ממנו תושיה וצינה וגבורה לכבוש את היצר, אלא בקדושת תורתו של הלומד תורה לשמה, הוא משפיע שירגיש עריצות הגאון התורה, איך שמתוקה מדבש ונופת נופים. ואין התורה ומצותיה עליו לעול, מה שצריך להתגבר על יצרו העומד עליו בכל שעה, אלא הוא נהנה ממה שיוכל ללחום עם יצרו ולהתגבר עליו לעשות נחת רוח ליוצרו.

והנה אנו עומדים היום, בצאתו יום שאמרנו כולנו כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע, אשר כל דבר נחקק בזמן, ומתעורר מחדש מידי שנה בשנה ענין זה אצל כל נפש מישראל. והכתוב אומר (שמות יט-יז) ויצא משה ויקרא לזקני העם, וישם לפנייהם את כל הדברים האלה אשר צוהו ה', ויענו כל העם יחדיו ויאמרו כל אשר דבר ה' נעשה. ולכאורה יש להבין הלא ה' צוה למשה, כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל (יט-ג), והיינו להקהיל האנשים והנשים יחדיו ולמסור להם דברים אלו, ומשה קרא לזקני העם צמיוחד. ועוד דאם דיבר לפני זקני ישראל, איך נאמר אחר כך ויענו 'כל העם' יחדיו וגו', הלא הוציאו הדברים לזקני העם.

ובאר החיים הק' כתב, שנתחכם משה רבינו ולא דיבר לכללות העם עד שקרא לזקנים והושיבם

מאין יצוא עזרי, עזרי מעם ד' עושה שמים וארץ. והדקדוקים רבו, גם מה שאמר מעם ה' הוה ליה למימר מה'. אך הנה לדרכנו נאמר, שהנדיק נקרא עם ד' לפי שהוא דבוק בדביקות נפלא מאד. ולזה אמר אשא עיני אל ההרים מאין יצא עזרי וגו', ורצה לומר שזה אצלו כהר בחינה גדולה גבוה מאד להשיג עזר מד', ומה אני כי אצא אל שער המלך בלבוש מגואל. אך עזרי מעם ד', רצה לומר מאותו שהוא דבוק בה' וכנ"ל עכ"ל ק.

וענין זה דראיית פני לדיק משפיע חכמה על האדם, מצואר בגמרא (עירובין יג.): אמר רבי האי דמחדדנא מחצראי דחזיתה לרבי מאיר מאחוריה, ואלמלי חזיתה מקמיה, הואי מחדדנא טפי דכתיב (ישעיה ל-ב) והיו עיניך רואות את מוריך ע"ש. ומצינו עוד יותר בגמרא (מנחות פד): אמר רבי אלעזר, רבי יוחנן חזאי בחלוס, מילתא מעלייתא אמינא. וברש"י כיון דגברא רבא אתחזאי לי, אמינא מילתא מעלייתא אני אומר היום ע"כ. הרי לנו שגם ראיית חכס בחלוס עושה רושם על תורת האדם לומר מלתא מעלייתא.

אבל צאמת יש עוד דברים בגו, צמה שנוהגין חסידים ואנשי מעשה לנסוע להסתופף צלל רבותם, והוא על דרך מה שמסופר על

(שמות כ-טו). וברש"י הקולות היוצאין מפי הגבורה, ורואין את הנשמע, שאי אפשר לראות במקום אחר (מכילתא דרשב"י ע"כ. וצבני יששכר (סיון ה-ט) כתב, מהראוי להתבונן על מה עשה השי"ת ככה, דהנה כל הנפלאות שהפליא המפליא פלאות היה לצורך איזה ישועה, כענין ניסי מצרים וקריעת ים סוף ועמידת השמש ליהושע, וכן בכל הנסים תמצא שהיה לצורך ישועה והצלה, מה שאין כן בנס הזה למה עשה השי"ת ככה, אשר גם חוש הראות יעשה פעולת חוש השמע בשעת מתן תורתנו ע"ש.

ויש לומר על פי מה שכתב בתפארת שלמה (פ' נצבים עה"כ פן יש צנס וגו'), כי בזמנינו העיקר לעבודת השם יתברך הוא להתדבק אל הנדיקים כל אחד לפי מדריגתו, וזה הענין פירסם הבעל שם טוב ז"ל בעולם, שכל מי שמפריד את עצמו מהנדיק, ואומר בלבו מה לי לנסוע לנדיק הדור לבקש תורה מפיו, הלא כמה ספרים קדושים במוסר השכל דרושים לכל חפניהם בתורה ויראת שמים. אבל צאמת אין זה כלום, כי ראיית פני הנדיק הוא מבטל ממנו כל המדות הרעות דהיינו העללות והעצבות וכל התאוות רעות ר"ל וכו' ע"ש.

וכתב לפרש צזה הכתוב (מהלים קכא-ה) אשא עיני אל ההרים

הרה"ק רבי זונס מפרשסיחא ז"ל, שצטעוירתו היה רוקח בעיר דאנליג, והיו התושבים דשם שומרי תורה ומנוות, אולם שונים ורחוקים מדרך החסידות, והיו נטפלים אליו בזיכוחים וטענות על נסיעותיו לרבותיו שבלובלין וצפרשיסחא, מדוע הוא נוסע אליהם, וכי חסידים ספרי מוסר והדרכה צעירים וכו'. פעם השיב להם הרבי ר' זונס, שראיית יהודי עובד ה' אמיתי שהוא נאמן לה' ולתורתו צאופן חי, הרי זה נעלה בהרבה מלימוד צספריס, כי זהו 'ספר מוסר חי' לראות כיצד מתנהג הצדיק על פי הכתוב צספרי המוסר.

ופעם אחת באו אליו צליצנות ואמרו לו, כי ציום פלוני ישחקו נערים צבית התיאטראות והצגה שכוזין אין להפסיד, השיב להם כאיוולתם 'כבר ראיתי ציורים של המשחקים ודי לי צזה', אמרו לו, אינה דומה ראייה מוחשית וחייה לראיית תמונות. נענה אליהם ואמר 'הוא הדבר אשר דברתי אליכם, כי אינה דומה ראיית יהודי ירא ושלם צאופן מוחשי לראייה צספרי מוסר כיצד עליו להיראות' ע"כ.

ובספר צית הלחמי לדודי הגה"צ ז"ל (עמ"ס אצות פ"צ מ"צ) כתב, מה ששמע ממרר אציו, זקיני הגה"צ דומ"ץ מארקעווע ז"ל, ששמע מפי איש נאמן מאנשי עיר קהילתו,

שצקדמת דנא היו האנשים דשם דצוקים להרה"ק מליסקא צעל האך פרי תצואה ז"ע, והיה דרכם של היחידי קגולה שצהם לנסוע לקבל פני רצם צרגל. ויהי פעם אחת בא שו"צ תלמיד חכם אחד לעירם אצל לא היה ריח חסידות צו, כאשר ראה את זה, התחיל לדבר על לצם למה להם רוצ טירדה וציטול הזמן מלימוד וההוצאה, הלא יותר טוב לקצוע יותר עת ללימוד שולחן ערוך שם ויראו את המעשה אשר יעשון, ותכלית הרבי הלא גם כן רק זאת הוי, וישאר להם מעות ההוצאה לעשות צדקה, עד שרצים נפתחו, וכאשר בא היום טוב לא נסעו רק אחד או שנים. ויהי כאשר באו לליסקא, היה לפלא אנה יתר האנשי לצ שהיו ידועים שדצוקים צרצם, אולי חם ושלום אינם צצריאות וכדומה. עד שסיפרו לרצם האמת, שהשו"צ וכו' כנ"ל.

אז אמר להם הה"ק צמתק שפתיו, שיצצירו להשו"צ שאף אמנם אמת שהכל מצואר צשולחן ערוך, וגם הוא מתנהג רק כפי מה דאיתא צשו"ע, מכל מקום הכרח יש לקיים המצות עשה להדצק צחכמים שמעמיד הקצ"ה צכל דור ודור, ולראות התנהגותם, דהנה נקח משל מדרך העולם, שלומדים צפאך שוהלען לימוד האומנות כפי מה שהוא איזה שנים, ואחר כך כאשר גמרו הלימוד יפה

שפיפר לי אצא מארי ז'ל בגן עדן מנוחתו.

ובתב לפרש בזה מה שאמר התנא (שם) הוי מתחמם כנגד אורן של חכמים, דרנא לעורר את האדם שידע אשר 'והוי מתחמם' כלומר להגיע לזה להתחמם בעבודת השי"ת בהתלהבות וזריזות, ולא בעלנות וקרירות, לזה תוכל להגיע רק באם תעמוד 'כנגד אורן של חכמים', היינו כנגד ממש פנים אל פנים דאף דמהלימוד אתה יודע את המעשה אשר תעשה, אצל איך לעשותו, זהו רק ממה שתראה אורן של חכמים, איך צפועל רואים אור תורתם ותפלתם, שצוער בקרבם עבודת השי"ת, משם תלמד ליראה את ה' אלקיך כראוי וכבון ע"כ.

ובספר דברי יחזקאל החדש (פ' יתרו) כתב על דרך זה לבאר הכתוב, וישמע יתרו וגו' (יח-א), וברש"י מה שמועה שמע ובא, קריעת ים סוף ומלחמת עמלק ע"כ. דאיתא בספיה"ק בטעם שצריך לנסוע לצדיק הדור הלא יש ספרים קדושים רבים אשר יוכל ללמוד בהם דרכים לעבודת השי"ת, אך באמת הוא שאינו דומה שמיעה לראיה, ואינו דומה למי שנוסע להצדיק הדור אשר רואה את חסידותו ופרישתו בקדושה וצטהרה בכל תנועה ותנועה, ובכל אצר ואצר הוא ממש

יפה ויודעים את כל גווכחת, אזי הם הולכים על איזה שנים בחנות (ו' פראקטיירען) לראות צפועל האיך עושים את זה האומנות שלמדו, ולפעמים עוד משלמים עבור זה, ובעלי החנות משתמשים עמהם.

ולכאורה יאמר האומר למה להו זאת, הלא גם צעל זה החנות רק מלימוד השוהל הגיע לזה, ואם כן גם הם כיון שלמדו האומנות ידעו איך להכין הכל כראוי. אצל באמת זה אינו, להחוש מעיד ללא די בחכמת הלימוד בצלצד, כי אם צריך לראות צפועל לרכוש לו על ידי זה ידיעות איך להתנהג באם יזמן סיבה מפסקת, להתגבר אף על פי כן, ולתקן הדבר, ושלח יהיה ההנהגת חנות צלי סידור, דאז הכל לטמיון הולך, ולהיות מבוקר ועד ערב צורזיות בחנות כי לחם עלנות לא יאכל וכדומה הרבה. וכן הוא גבי מנחות השי"ת צרוך הוא, דאף שהכל יוכל ללמוד האדם צשו"ע, צריך אחר כך גם לראות צפועל זאת צעמדו אצל צדיקי הדור, דמשם יראה איך שמתלהבים צעבודת השי"ת בחמימות ולא ת"ו בקרירות, ואיך מתגברים על הגוף והיצר הרע צהתחממות גדול אף אם עת התפלה מתאריך הרבה, ולא יאכלו וכו'. וכן אם כבר נעשה סיבה שחטאו וכו', מכל מקום יש עוד תקוה לתקן וכו', עכדפ"ח כפי

שזה כולל גם כן שיראו זאת צעיניהם, ואז לא יזדון עוד, כי הדבר הנראה לפני האדם עין צעין עושה רושם חזק ואמין.

ובציינו כינא צזה גם צמנוות ה', צחג הפסח שננטויונו לספר להצניס סיפור יציאת מצרים, ואמר הכחוצ (שמות יג-ח) והגדת לצנך ציוס ההוא לאמור, צעצור זה עשה ה' לי בצאתי ממצרים, ודרשו צמכילתא, יכול מצעוד יוס, תלמוד לומר צעצור זה, לא אמרתי אלא צשעה שיש מצה ומרור מונחין לפניך ע"כ. והיינו שהרושם האמיתי מסיפורו לא יכנס בלב הצן עד שימחיש זאת צפועל לפניו צאכילת מצה ומרור. וכן הוא צכל עניני עבודת ה', מה שרואה עבודת הצדיקים, זה עושה רושם יותר גדול על האדם ממה ששומע.

ובציינו צאצרהס אצינו כאשר צאו אליו המלאכים, אמר יקח נא מעט מים וגו', ואקחה פת לחם וגו', ואל הצקר רך אצרהס (צראשית יח-יד). ואמרו חז"ל (צנא מניעא פו.) אמר רב יהודה אמר רב, כל מה שעשה אצרהס למלאכי השרת צעצמו, עשה הקצ"ה לצניו צעצמו, וכל מה שעשה אצרהס על ידי שליח, עשה הקצ"ה לצניו על ידי שליח, ואל הצקר רך אצרהס, ורוח נסע מאת ה' ויגו שלויס (צמדצר יא), יקח נא מעט מים

התורה. וזהו מה שמועה שמע 'וצא', פי' צעיקר קשה למה צא אל המדבר, הלא היה יכול ללמוד גם צציתו כל התורה כולו, אך כאשר שמע קריעת ים סוף ומלחמת עמלק, אשר צקריעת ים סוף כחוצ שמעו עמים ירגזון אז נצהלו אלופי אדום, ועמלק היה מאלופי אדום, ואחר כך הלך ללחום עם ישראל, והאיך לא פחד לצו, אלא ע"כ הלך ללחום מחמת שלא היה רואה רק ששמע קריעת ים סוף, וכנ"ל שאינו דומה שמיעה לראיה, על כן כאשר שמע יתרו קריעת ים סוף ומלחמת עמלק, פירוש אחר קריעת ים סוף היתה מלחמת עמלק, ולא היה פחד בצבו, הוא מחמת שלא היה רואה קריעת ים סוף אך שמע, ואין דומה שמיעה לראיה, על כן שפיר ויצא יתרו אל המדבר ודפח"ת.

ובציינו כינא צזה צוקן ממרא, שאמר עליו הכחוצ (דברים יז-יב) ומת האיש ההוא וצצרת הרע מישראל, וכל העם ישמעו ויראו ולא יזדון עוד. וצרש"י מכאן שממתינין לו עד הרגל (צשעה שכל ישראל מתקצנין צירושלים), וממתינין אותו צרגל (סנהדרין פט.) ע"כ. הרי דאף שאין מענין את הדין, והיה לנו להמיתו מיד, והיה די צמה ש"כל העם ישמעו, אף על פי כן היו ממתינין להמיתו עד הרגל, כדי שיראו זאת כולם צעיניהם, ולא רק ישמעו שהמיתוהו אלא 'ויראו',

דפים לימוד ראשית חכמה ע"כ. והיינו שההתבוננות צילוד אשה איך כוזב צפועל ומכניע את יצרו להתעלות כמלאך חלקים, מעורר יותר ממנה ששומע ולומד איך צריכין להתנהג.

וזדוה שרעה ה' ללמדנו בקבלת התורה, שלא די צמה שנשמע את קול ה' מה שמצוה עלינו לעשות, אלא יש לראות את הנשמע, להשתדל לראות את הדברים צפועל ולהתדבק לנדיקים, ולראות עצודתם בקודש, איך עובדים את ה' באש להבה, ואין להם בעולמם שום דבר רק לעשות רצון קונם.

וזדוה הענין שהקהיל משה מתחלה את זקני ישראל לפניו, וישם לפניהם את כל הדברים אשר צוהו ה', לא צביל שחשש אולי לא ירצו ישראל לקבל את התורה ח"ו, אלא צהיות שידע והשיג, כי צחיה חיות ושמחה שיקבלו ישראל את התורה צראשיתו לומר נעשה ונשמע, קן יהיה להם הארת התורה על כל ימי חייהם, כי גופא צתר רישא גריר, ועל דרך שאמרו (שצת קל.) כל מצוה שקבלו ישראל עליהם צשמחה עדיין עושין אותה צשמחה, וכל מצוה שקבלו עליהם צקטטה עדיין עושין אותה צקטטה ע"ש. הרי לנו כי הכל תלוי צאופן הקבלה. והנה כשם שאין פרצופיהן שוות כך אין דיעותיהן

[על ידי שליח], והכית צנור ויצאו ממנו מים ושתו העם (שמות יז-ו) ע"כ. וצפשוטו נראה שהיה זה על דרך עונש, דכיון שלא עשהו מעצמו, שילמו גם לצניו רק על ידי שליח.

ולצאורה הרי מצוה צמדמש רבה (שם מח-ג) ויתן אל הנער, זה ישמעאל צבציל לזרו צמנות ע"כ. ואם קן צמה שמסר לקיחת המים לישמעאל, הרי יש צזה מצות חינוך, ומה חטא צאמירת יקה נא מעט מים. ושמעתי לפרש, כי ראיית ישמעאל איך אציו הזקן צשלישי למילתו כחום היום, מזרו עצמו לכבוד האורחים לעשות כל הצרכותם צעצמו, הרי זה חינוך יותר גדול, ממנה שישמעיע לישמעאל לעשותו, ולא יפעל אצל חינכו של ישמעאל יותר צמה שיאמר לו יקה נא מעט מים.

וזדוה על דרך מאמר העולם שתמונה מדבר יותר מאלף תצבות, והיינו שהרושם הכי קטנה עושה השמועה, ושצ צא אחריו תמונה דומם שעושה רושם עוד יותר צלי אומר וצלי דברים, ושצ יש מעלת ראייה צפועל עצודת הנדיקים, שעושה רושם היותר גדול על האדם. - ומסופר על הגה"ק צעל ערוגת הצשם ז"ל, שהיה אומר, תאמינו לי שכאשר אני מדבר או שומע מעצודת הרה"ק מצאנו ז"ע, הרי זה עושה רושם עלי יותר מעשרה

מתוך שמחה, והשני אמר גם כן נעשה ונשמע אך היתה צשפה רפה ונמוכה, אלא 'קול אחד' בהתרוממות נפלאה בכל חיותם, קיבלו עליהם את כל דברי התורה הזאת, ונתעלו כמלאכי מעלה, אני אמרתי אלקים אתם, ומי גילה רו זה לפני, לשון שמלאכי השרת משתמשים בו.

וְלִבְךָ מנינו להלן, שאמר התנא (אבות ו-ט) מאמר רבי יוסי בן קסמא, בני אם אתה נותן לי כל כסף וזהב ואבנים טובות ומרגליות שבעולם איני דר אלא במקום תורה, כי ראיית עבודת חכמים וסופרים תמיד יום יום, משאיר השפעה רבה על האדם, אשר כל הון בעולם לא יסוה אליה.

שוות, וההתלהבות דקדושה לא שיה אחד לחזירו, על כן סידר דבריו תחלה לפני הזקנים, והם צודאי יקבלוה מעומק הלב בשמחה וצרכון, וכאשר יראו זאת ישראל, ילמדו מהם באיזה חיות נריכה להיות קבלת התורה, ויעשו גם הם כמותם.

אמנם התורה הקדושה משמיענו, כי כל אחד מישראל היה אז במדרגה נפלאה שלא הוצרך להתלמד מהזקנים איך נריכים לקבל התורה, אלא ויענו כל העם יחדיו ויאמרו כל אשר דבר ה' נעשה, שענו ביחד עם הזקנים נעשה ונשמע. ולא עוד, אלא זיען כל העם קול אחד' (כד-ג), שלא יחשבו שאחד השיב בקול אדיר וחזק

בסעודה שלישית פרשת נשא תשע"א לפ"ק

אליך, זה מאור תורה, שיאיר עיניך ולבך בתורה, ויתן לך בני תורה וכו' ע"ש

וּנְרָאָה דאיתא בגמרא (ברכות ו.) אבא בנימין אומר אלמלי ניתנה רשות לעין לראות [את כל השדים העומדים לפניו], אין כל צריה יכולה לעמוד מפני המזיקים, אמר רב הונא כל חד וחד מינן אלפא משמאליה ורבותא מימיניה שנאמר

דבר אל אהרן ואל בניו לאמור, כה תצרכו את בני ישראל אמור להם, יצרכך ה' וישמרך וגו' (ו-כג). במדרש רבה (לך מג-ח) מהיכן זכו ישראל לצרכת כהנים וכו', שנאמר (שמות יט-ג) כה תאמר לבית יעקב, וכנגדו כה תצרכו את בני ישראל ע"כ. ויש להבין קישור הדברים. — עוד אמרו במדרש רבה צפרשמינו (יא-ה), יצרכך ה' וישמרך, מן המזיקין המקיפין אותך וכו', יאר ה' פניו

שלא יאח יחידי זלילה ע"כ. וכתבו התוס' אומר רבינו תם דדוקא נקט תלמיד חכם, משום דמזיקין מתקנאים בהם, כדאמרין (ברכות מד:) שלשה זריכין שימור, מלך ותלמיד חכם ותתן ע"ש. ומזואר מזה כי זני תורה זריכין שמירה יתירה מהמזיקים, ולכן כאשר הבהנים מזכרים את ישראל זמאור עינים זתורה, אס כן יתרבה קנאת המזיקים עליהם, על כן זריכין הם לזרכה וישמרך מן המזיקים.

והנה זמתן תורה נאמר, והר סיני עשן כולו מפני אשר ירד עליו ה' זאש (שמות יט-יח), וכתבו (זכרים ד-לו) מן השמים השמייעך את קולו ליסרך, ועל הארך הראך את אשו הגדולה, וזכריו שמעת מתוך האש, וכתבו (שם ד-יא) וההר זוער זאש עד לז השמים. ויש להזין לאזיה זורך היתה זאת, שיהיה אש זוער על ההר זקבלת התורה. ואיתא זגמרא (שבת פת.) ויתיזבו זתחתית ההר (שמות יט-יז), מלמד שכפה הקצה עליהם את ההר כגיגית, ואמר להם אס אתם מקבלים את התורה מוטב, ואס לאו שס תהא קזורתכם ע"כ. וכתבו התוס' ואף על פי שכבר הקדימו נעשה לנשמע, שמה יהיו חזרין כשיראו האש הגדולה שינתה נשמתן ע"כ. ואס כן על ידי האש זאו ישראל לגדר ספק אס יקבלו את התורה והזרכו לכפיה, ולמה עשה ה' זאת.

(תהלים סא-ו) יפול מזךך אלק ורובה מניינק. אמר רבא האי דומקא דהוי זכלה [פעמים שזני אדם יושזים רווחים זיום השזת שזאין לשמוע דרשה, ודומה להם כיושזים דחוקים] מנייהו הוי. הני זרכי דשלהי [זכרים עיפיים] מנייהו. הני מאני דרזנן דזלו [זגדי התלמידים שזלים מהר, והם אינם זני מלאכה שיזלו זגדיהם] מחופיא לידהו [זאין המזיקים ויושזין אכלס ומתחכים בהם]. הני כרעי דמנקפן מנייהו ע"כ.

ובהקדמות ההפלא"ה (עמ"ס כתובות, פתחא זעירא אות פירש כו) זזה מה שאמר הכתוב על זני ישראל זמדבר, שמתך לא זלתה מעליך ורגלך לא זנקה זה ארבעים שנה (זכרים ח-ד), כי המזכר הוא מקום המזיקין, שחונים זמקום שאין ישוב זני אדם, וכיון דזרכי דשלהי וכרעי דמנקפי, ומאני דרזנן דזלו מחופיא לידהו, אס כן היו זריכין שמלותם להתזלות ורגלם להיות זנקה, מנייהו, על כן הודיע לנו הכתוב טובתו של מקום, שמתך לא זלתה מעליך ורגלך לא זנקה זה ארבעים שנה ע"כ. וכן כתב גס כן זאמר פנחס עה"ת אות קנא. (ועיין זשמן ראש ח"י ויקרא דף קנג).

ובגמרא (זכמים סא.) ויאזק איש עמו עד עלות השחר (זראשית לז-כה), מכאן לתלמיד חכם

דף שנה). הרי לנו דכח האש דוחה ומסלק את כח הנחש צעולם.

והגדה המזיקין נבראו בערב שבת צין השמשות (אבות ה-ו), ונראה הטעם, כי על ידי חטא אדם הראשון בעץ הדעת על ידי הנחש הקדמוני, נתבלבל העולם, וזריכין להמזיקין להפרע מאנשי עושי רשע. ולולא החטא, לא היה רוח הטומאה צעולם כמו לעתיד, ואין לורך צעולם להמזיקין. ואדם הראשון נולד בערב שבת, וצשעה עשירית סרת, וז"ל נידון, וז"ל נטרד והלך לו (סנהדרין לה.), ואם כן צסופו של יום נידון שחייב על חטאו, ועל כן אחר זה צצין השמשות נבראו המזיקין. וכיון דכח האש מסלק את כח הנחש, הרי זה מסלק גם כן כח המזיקין שצאים מכח הנחש.

וגראה דזהו הענין שהמזיקין שולטין רק בצילה ולא ציום, וכמו שאמרו (ברכות מג:) אל ילא אדם יחידי 'צלילה'. ואמרו (שם) אצוקה כשנים, וירח כשלשה, לאחד נראה ומזיק, לשמים נראה ואינו מזיק, לשלשה אינו נראה כל עיקר ע"ש. והיינו מטעם כי כח האש מסלק כח המזיקין, ולכן ציום שאור אש החמה צוער, וגם צלילה כשיש אור הלצנה, או אצוקה צידו, נחלש כחם מלהזיק.

ובהיות שהמזיקין מתקנאין צתלמידים חכמים להזיקם, ואם כן

וגראה דאיתא בגמרא (סנהדרין קצ:): דמנשה איתחזי ליה צחלמא לרב אשי, ושאל ממנו מהיכא צעית למישרא המוציא, אמר ליה לא ידענא וגו', אמר לי אגמרן לי ולמחר דרישנא ליה משמך צפירקא, אמר ליה מהיכא דקרים צישולא [דריפתא, ממקום שנקרמין פניה של פת צתנור וכו']. לישנא אחרינא מהיכא דקדים, כלומר מהיכי שמקדים לאפות, והיינו הן].

וכתב ציערות דצש (ח"א דרוש יא) להסציה, כי אין מה שיגרש כוחות הרע כי אם האש, כי ארס נחש שרשו יסוד העפר, ונחש עפר לחמו, והאש צתכלית רחוקה מעפר, זה למטה מטה וזה למעלה מעלה, ולכן אש מגרש הארס. ולכן אמרו הטבעים כי כל דצרים חי צלתי מצושל הם מזיקים. וצזה צצין למה אנו מצרכים המוציא מהיכא דקדים צישולא, כי הנמחר לצשל ולשלוט צו האש, לא היה כל כך ארס צו, גם מיהר לצאת חפשי מן הארס אשר שכב עליו, ואם כן ראוי לצרכה, כי תיכף צהגרש הארס סטרא דמסאצא חל סטרא דקדושא, ואם כן זה שנמחר יותר להאפות, חל עליו יותר מהר סטרא דקדושה, ולא שהה עליו סטרא דמסאצא כמו על אחר, ולכן זה ראוי לצרכה, וזה נכון וצרוור עכדה"ק. (ועיין צשמן ראש ח"ו פ' אמור

שצשעה שעסקו בתורה ירדה אש מן השמים והקיפה אותן, והיו הדברים שמחים כנחמתן מסיני (ירושלמי חגיגה ב-ג, ובתוס' שם טו. ד"ה שוב).

עוד יש לומר לבאר דברי המדרש מהיכן זכו ישראל לברכת כהנים ממדת תורה, דהנה המצוה לצרף את ישראל צוה ה' על הכהנים דייקא, ויש להצין טעמו, הלא ברכת כל ישראל חשובה, ולמה נצטוו עליה הכהנים יותר מכולם. ונראה כי השפעת ברכה למטה הוא על ידי הצדיקים שצדור, על דרך שאמרו (תענית כד.) כל העולם כולו נוטין בצביל חנינא בני ע"ש. אמנם הרי אמרו חז"ל (קידושין לט:) שכל מצוה צהאי עלמא ליכא, ואיך יכולים להשפיע ברכתם לאחרים. וצריכין לומר שזהו על דרך שאמרו (פאה א-ב) שאוכלין פירותיהן בעולם הזה והקרן קיימת להם לעולם הבא. ואמרו (אבות ה-יט) תלמידיו של אברהם אבינו אוכלין בעולם הזה ונוחלין בעולם שנאמר (משלי ח-כא) להנחיל אוהבי יש (בעולם הבא) ואוצרותיהם אמלא (בעולם הזה) ע"ש, ומפירותיהן הם משפיעים ברכה לכל העולם.

אמנם מצונו צפנחם צן אלעזר צן אהרן הכהן, שאמר ה', לכן אמור הנני נותן לו את צריתי שלום (צמדבר כה-יט). ואיתא צמדברש רבה

מכל שכן שיש לחוש כאשר מוריד ה' את תורתו ללמדם לבני ישראל שיחשוררו כחות המזיקין עליהם, על כן ירד ה' אז באש על ההר, וההר צוער באש עד לצ השמים, וצוה רימו להם שלא יחשו להמזיקין כי האש מחליש כחם.

ולכן כאשר ראו ישראל את האש הגדולה, והצינו שזהו בצביל שהמזיקין מתקנאים בהם, ועל כן צריכין להאש הגדולה להחלישם, מורא עליה צלצם לקבל את התורה, כי מי יוכל לעמוד כנגדם, כאשר האדם מוקף ציותר מעשרת אלפים מזיקין. על כן כפה ה' עליהם את ההר כגיגית, להורותם כי מלאכיו יצוה לך לשמרך, שהצב"ה סוצב ומקיף את ישראל לומדי התורה, וגם כאשר יחנו מצדך אלף ורצבה מימיןך, מכל מקום אליך לא יגש, רק צעיניך תציט ושלומת רשעים תראה, ותרמוס כפיר ותנין.

ודודו ששאלו מהיכן זכו ישראל לברכת כהנים, שהגם שיהיו צרוכים צמאור תורה, יהיו נשמרים מן המזיקין, ועל זה השיב שממתן תורה זכו לה, אשר שם הראה להם ה' שמקצלי התורה האש סוצב אותם שלא יוכלו המזיקין להתקרב להם, והצב"ה מקיפם כגיגית שלא יוכלו לשלוט עליהם. וזהו הענין שמצינו צתנאים

יומן שכרו צהאי עלמא. וזה פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן דייקא, על כן צדין הוא שיטול שכרו צהאי עלמא ע"כ.

ואם כן יש מעליותא להכהנים משאר הנדיקים, שהן אוכלים גם מהקרן בעולם הזה, ועל כן יש להם ברכה מרובה להשפיע גם על הכלל כולו י"א. ולכן דבר אל אהרן ואל בניו כה תזכרו וגו' אמור להם יזרכך ה' וגו', שהכהנים שנוטלים שכרם גם צהאי עלמא יכולים להשפיע על אחרים ציתר שאת. ומהיכן זכו ישראל לצרכת 'כהנים' דייקא, ממתן תורה, שעמדו הכהנים אז צמחינה צפני עזמו, וזכו לקבל כל התורה כולה מפי הגבורה צלי שליח, ושפיר יש להם שכר מנוה גם צהאי עלמא.

(כא-ה) צדין הוא שיטול שכרו ע"כ. וכתב צחורת משה (שם קכב). דהטעם דשכר מנוה צהאי עלמא ליכא, כתבו המפרשים (עיין חנוכת המורה פ' יתרו אות פד) דאין הקצ"ה עובר צבל תלין, משום שמתן תורה היה על ידי שליח, משה רבינו, כמו שנאמר (שמות כ-טו) דבר אתה עמנו ונשמעה, והשוכר על ידי שליח אינו עובר צבל תלין (צבא מניעה קי:). ונראה דזהו צשאר ישראל, צבל הכהנים הגגשים אל ה' (שם יט-כב), משה מחינה לעזמו ואהרן מחינה לעזמו, והכהנים מחינה לעזמם (רש"י יט-כד), הם שמעו כולם מפי הגבורה, ולכן יש להם שכר מנוה צהאי עלמא. ואם כן למאן דאמר שכר נתכהן פנחס מאז (וצחים קא:), היה גם הוא צכללם, אלא שנתכהן עתה צכהונה גדולה, ואם כן גם לו

ברכת מזל טוב

הרה"ג ר' שמחה אהרן שטראהלי שליט"א

מו"ץ דקהלתינו הק'

לרגל השמחה השרויה במעונו

בהיכנס בנו הב' פנחס נ"י לעול התורה והמצות

לעילוי נשמת

הר"ר יהושע ב"ר משה יעקב בערקאוויטש ע"ה

נפטר א' דשבעות תשס"ט לפ"ק

ת.נ.צ.ב.ה

נתנדב ע"י חותנו

הר"ר אליעזר ברוך פריעד הי"ו

נתנדב ע"י ידידנו

מוה"ר ר' דוד קאהאן הי"ו

לרגל השמחה במעונו

בנישואי בנו החתן אפרים נ"ו למז"ט

נתנדב ע"י ידידנו

מוה"ר ר' יוסף הערשקא הי"ו

לרגל השמחה השרויה במעונו

באירוסי בתו הכלה תחי' למז"ט

נתנדב ע"י ידידנו

מוה"ר ר' משה יוסף גוטמאן הי"ו

לרגל השמחה במעונו

בנישואי בנו החתן יעקב נ"ו למז"ט

נתנדב ע"י ידידנו

מוה"ר ר' חיים מאיר פראמאוויטש הי"ו

לרגל השמחה השרויה במעונו

בהולדת בנו למזל טוב

נתנדב ע"י ידידנו

מוה"ר ר' אפרים ראזענבערג הי"ו

לרגל השמחה במעונו

באירוסי בנו החתן ישראל נ"ו למז"ט

נתנדב ע"י ידידנו

מוה"ר ר' יעקב קאליש נ"ו

לרגל תגלחת בנו

כמר מרדכי נ"י

נתנדב ע"י ידידנו

מוה"ר ר' יעקב זאב וויינבערגער הי"ו

לרגל השמחה השרויה במעונו

בהולדת בנו למזל טוב